

Abordarea negării, distorsionării și trivializării Holocaustului

*Suport
didactic*

6

1. Aprofundarea cunoștințelor despre evrei și iudaism
2. Depășirea prejudecăților inconștiente
3. Abordarea stereotipurilor și prejudecăților antisemite
4. Contestarea teoriilor conspirației
5. Predând despre antisemitism prin intermediul educației despre Holocaust

6. Abordarea negării, distorsionării și trivializării Holocaustului

7. Antisemitismul și discursul memoriei naționale
8. Gestionarea incidentelor antisemite
9. Gestionarea antisemitismului în mediul online
10. Antisemitismul și situația din Orientul Mijlociu

Abordarea negării, distorsionării și trivializării Holocaustului

Profesorii din regiunea OSCE au raportat că au întâlnit idei antisemite atunci când au ținut cursuri despre Holocaust.¹ Antisemitismul există astăzi ca o prejudecată în care evreii se confruntă cu ostilitate și sunt tratați ca neoameni sau ca un grup extern. Se poate manifesta la indivizi ca atitudini, în cultură și în diferite forme de expresie.² Sentimentele antisemite pot alimenta rezistența față de subiectul Holocaustului și se pot manifesta ca negare, distorsionare sau trivializare (banalizare) a faptelor istorice.

Uneori, de exemplu, acolo unde Holocaustul nu este investigat pe deplin ca parte a curriculumului școlar, tinerii îl pot distorsiona ca o consecință a necunoașterii faptelor istorice sau îl pot nega ca o formă de sfidare adolescentină sau de respingere a unei narațiuni consacrate. Indiferent de ce se află în spatele negării și distorsionării Holocaustului, aceste acțiuni sunt adesea însoțite de, sau promovează teme clasice antisemite, cum ar fi acuzațiile de lăcomie, putere, înșelăciune și infraționalitate.

Scopul acestui suport didactic este de a oferi o mai bună înțelegere a acestor expresii de antisemitism și de a sprijini profesorii în contracararea următoarelor:

- rezistența la lecțiile despre Holocaust și la învățămintele acestor lecții;
- dezinformarea despre Holocaust în rândul elevilor; și
- paralele incompatibile sau greșite între experiențele evreilor în timpul Holocaustului și felul în care suferă sau au suferit alte grupuri.

¹ M. Eckmann, S. Doyle and J. Ambrosewicz-Jacobs, J. (eds.), *Research in Teaching and Learning About the Holocaust: A Dialogue Beyond Borders* (Berlin: Metropole Verlag, 2017), p. 233, <https://holocaustremembrance.com/sites/default/files/research_in_teaching_and_learning_about_the_holocaust_web.pdf>.

² *Addressing Anti-Semitism Through Education: Guidelines for Policymakers* (Warsaw: OSCE/ODIHR, 2018), p. 12, <<https://www.osce.org/odihr/383089>>.

În 2013, țările membre ale Alianței Internaționale pentru Comemorarea Holocaustului (IHRA) au convenit asupra unei definiții de lucru a negării și distorsionării Holocaustului:

„Negarea Holocaustului este un discurs sau un element de propagandă ce neagă realitatea istorică și dimensiunea exterminării evreilor de către naziști și aliații acestora în timpul celui de-al II-lea Război Mondial, cunoscută sub denumirea de Holocaust sau Shoah. În mod particular, negarea Holocaustului se referă la orice tentativă de a susține că Holocaustul/Shoah nu a avut loc.

Negarea Holocaustului poate include negarea sau punerea sub semnul întrebării, în mod public, a principalelor mecanisme de exterminare (cum ar fi camerele de gazare, execuții în masă, înfometare și tortură) sau negarea/punerea sub semnul întrebării a intenției de a comite genocid împotriva poporului evreu.

Negarea Holocaustului este, în diversele sale forme, o expresie a antisemitismului. Încercarea de a nega genocidul

împotriva evreilor este un efort de a exonera regimul național-socialist și antisemitismul de vina sau responsabilitatea pe care au avut-o în genocidul poporului evreu. Alte forme ale negării Holocaustului includ culpabilizarea evreilor pentru exagerarea sau crearea Shoah în scopuri politice sau financiare, în sensul în care Shoah ar fi fost rezultatul unei conspirații a evreilor. În această teză, obiectivul este de a responsabiliza evreii și de a relegitima antisemitismul.

Obiectivele negării Holocaustului sunt, de cele mai multe ori, reabilitarea unui antisemitism explicit și promovarea ideologiilor politice și a condițiilor ce permit tocmai repetarea tipului de eveniment pe care îl neagă.”

Pentru definiția completă, a se vedea „Definiția de lucru a negării și distorsionării Holocaustului” a IHRA, adoptată la 10 octombrie 2013, la: <<https://www.holocaustremembrance.com/resources/working-definitions-charters/working-definition-holocaust-denial-and-distortion>>.

Informații generale

Următorii termeni sunt folosiți frecvent pentru a descrie metodele de negare sau distorsionare a Holocaustului:

- **Revizionismul istoric** : a pleda pentru o revizuire a unei anumite interpretări a evenimentelor istorice pe bază de noi dovezi sau informații.³
- **„Negaționism” istoric sau negarea istoriei** : negarea faptului că un eveniment a avut loc sau diminuarea amplitudinii și impactului acestuia.⁴

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, naziștii și aliații lor au început să promoveze ideea că genocidul evreilor nu avea loc, camerele de gazare nu existau și că numărul victimelor evreiești era mult mai mic. Acest tip de „negaționism” sau negare a Holocaustului continuă și astăzi și își propune să prezinte într-o lumină favorabilă regimul nazist și colaboratorii săi și să șteargă orice amintire a ororilor care au avut loc.

Procesul de acceptare a Holocaustului a dus, în unele țări, la ceea ce a fost definit ca „antisemitism secundar”, care se referă la ideea că însăși prezența evreilor le amintește altora de Holocaust și, prin urmare, evocă sentimente de vinovăție pentru aceasta, motiv pentru care evreii sunt acuzați.⁵ Antisemitismul secundar permite vorbitorilor să-și exprime sentimentele antisemite în mod indirect și este de obicei considerat o reacție

³ Ronald J. Berger, *Fathoming the Holocaust: A Social Problems Approach* (Aldine Transaction, 2002), p. 154.

⁴ Unii istorici ai Holocaustului au remarcat că negarea Holocaustului se camuflează adesea drept revizionism – o formă legitimă de critică istorică. A se vedea: Omer Bartov, “Introduction” în Omer Bartov (ed.), *The Holocaust: Origins, Implementation, and Aftermath* (Routledge, 2000), pp. 10-12.

⁵ Peter Schönbach, *Reaktionen auf die antisemitische Welle im Winter 1959/60* (Frankfurt am Main: Europäische Verlagsanstalt, 1961), p. 80.

la sentimentele de vinovăție care intră în contradicție cu sentimentul unei identități naționale pozitive.

În plus, procesele de revizionism istoric pot uneori omite sau manipula realități pentru a servi anumite narațiuni ale identității naționale care sunt mai confortabile din punct de vedere psihologic sau oportune din punct de vedere politic. Cu toate acestea, a nega că au existat cei care au colaborat cu naștii este o denaturare a faptelor. Acest lucru dezonorează memoria celor șase milioane de evrei care au fost uciși în timpul Holocaustului.

În multe cazuri, scopul negării Holocaustului este de a contesta istoria suferinței poporului evreu în timpul războiului. Acesta este și scopul încercărilor de a trivializa

ceea ce s-a întâmplat. Negarea poate fi motivată de ura față de evrei sau de competiția între categorii de victime și se bazează pe acuzația că Holocaustul a fost inventat sau exagerat de evrei ca parte a unui complot de promovare a intereselor evreiești. Circulă teorii ale conspirației care susțin că „farsa” Holocaustului a fost creată pentru a aduce beneficii sau a promova interesele statului Israel, o idee adesea instrumentalizată în cadrul discursului anti-sionist. Negaționiștii Holocaustului se sprijină pe ideile antisemite și le consolidează.

Negarea Holocaustului ia multe forme și, în unele cazuri, poate fi văzută ca parte a unei mișcări „anti-establishment” (anti-sistem) care își propune să mobilizeze tinerii prin forme culturale populare.

Pentru o cronologie a negării Holocaustului, a se vedea: „Holocaust Denial: Key Dates”, Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, <<https://www.ushmm.org/wlc/en/article.php?ModuleId=10008003>>.

De exemplu, un „comediant” francez a construit o narațiune în care evreii și Israelul sunt prezentați drept diavolul care manipulează „sistemul” și căruia trebuie să i se reziste. Acesta este o veche și răspândită figură de stil cu caracter antisemit.⁶ Aderarea la aceste idei este simbolizată de un gest al mâinii numit „quenelle”, care este vehiculat în fotografii pe rețele de socializare și adesea în fața memorialelor Holocaustului sau a obiectivelor religioase evreiești.⁷

Pentru principalele surse de informații despre Holocaust utilizate în timpul proceselor criminalelor naștii de după război, a se vedea: „Evidence from the Holocaust”, Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/combating-holocaust-denial-evidence-of-the-holocaust-presented-at-nuremberg>>.

„Motivația principală pentru majoritatea negaționiștilor este antisemitismul, iar pentru ei Holocaustul este un adevăr istoric enervant de incomod.”

SURSA : Walter Reich, „Erasing the Holocaust”, The New York Times, 11 iulie 1993.

⁶ Aceste fapte au dus la condamnări în Belgia cu referire la discurs antisemit și în Franța cu referire la incitare la ură rasială în conformitate cu Legea Gayssot din 1990.

⁷ Numit uneori salut nazist inversat, acest gest a devenit o știre internațională în 2013, înregistrând o creștere a interesului față de el pe Google, după ce l-au folosit mai mulți sportivi profesioniști de nivel înalt (vezi: „Quenelle”, Google Trends, <<https://trends.google.com/trends/explore?date=2014-01-01%202014-12-31&q=quenelle>>). Pentru discuțiile din mass-media din Franța, a se vedea, de exemplu: „«Quenelle», comment un geste antisémite est devenu un emblème [Quenelle: cum un gest antisemit devine o emblemă]”, *Le Monde*, 11 decembrie 2013 (în franceză), <https://www.lemonde.fr/politique/article/2013/12/11/quenelle-comment-un-geste-provocateur-est-devenu-un-emblème_3528089_823448.html>.

Uciderea a șase milioane de evrei în timpul Holocaustului este cel mai documentat genocid din istorie. În timpul Holocaustului, naștii și aliații lor au făcut consemnări meticuloase, inclusiv sute de milioane de pagini de documentație care descriau planificarea și punerea în practică a acestei atrocități. Există, de asemenea, o mare cantitate de mărturii cinematografice și fotografice despre consecințele Holocaustului, inclusiv eliberarea lagărelor de concentrare, gropi comune descoperite, nenumărate relatări ale martorilor oculari și mărturii ale supraviețuitorilor Holocaustului.

În ciuda acestei documentații extinse, negarea Holocaustului persistă și astăzi. Este frecvent folosită pentru a atrage noi adepți către mișcările neonaziste sau alte mișcări extremiste. Este important de remarcat faptul că, deși nu există consens în cadrul OSCE cu privire la incriminarea discursului negarea Holocaustului este o infracțiune în mai multe state participante la OSCE.⁸

Educația eficientă despre Holocaust ar trebui să permită elevilor să identifice și să respingă mesajele de negare și distorsionare a faptelor istorice. Profesorii ar trebui să discute despre motivațiile din spațiile utilizării negării Holocaustului ca instrument de propagandă. Acest lucru este esențial, deoarece negaționistii Holocaustului răspândesc neadevăruri și dezinformări care pot părea rezonabile pentru un cititor neinformant. Este important atât pentru profesori, cât și pentru elevi să dobândească abilități care le permit să articuleze

răspunsuri concise și să respingă afirmațiile negaționiste atunci când le întâlnesc.

Ar putea fi contraproductiv în multe situații să subliniați suferința victimei într-un efort de a evoca reacții de simpatie și de a reduce prejudecățile.⁹ Profesorii pot contribui la diminuarea riscului de antisemitism secundar predând despre Holocaust într-o manieră non-acuzatoare și crescând capacitatea elevilor să abordeze în mod activ antisemitismul contemporan.

Rezoluția 61/255 a Adunării Generale a ONU :

“1. *Condamnă fără nicio rezervă* orice negare a Holocaustului;
2. *Îndeamnă* toate statele membre să respingă fără rezerve orice negare a Holocaustului ca eveniment istoric, integral sau parțial, sau orice activitate în acest scop.”

SURSA : Adunarea Generală a ONU, *Rezoluția adoptată de Adunarea Generală a ONU privind negarea Holocaustului*, la 26 ianuarie 2007, A/RES/61/255, <<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N06/509/67/PDF/N0650967.pdf>>.

⁸ Profesor Michael J. Bazylar, *Holocaust Denial Laws and Other Legislation Criminalizing Promotion of Nazism*, Yad Vashem website, <<https://www.yadvashem.org/holocaust/holocaust-antisemitism/holocaust-denial-laws.html>>.

⁹ R. Imhoff and R. Banse, “Ongoing Victim Suffering Increases Prejudice: The Case of Secondary Anti-Semitism”, *Psychological Science*, Vol. 20, No. 12, 2009, pp. 1443-1447.

Strategii pentru abordarea negării Holocaustului în sala de clasă

Indiferent de natura negării Holocaustului, distorsionării sau trivializării care poate apărea în sala de clasă, profesorii au responsabilitatea și oportunitatea de a aborda acest subiect complex. Profesorii trebuie să ia în considerare în mod strategic abordarea lor pedagogică pentru a se asigura că are potențialul de a transforma orice rezistență la subiect din partea elevilor într-o formă de prețuire a învățămintelor pe care această traumă colectivă din istoria modernă le poate oferi societății de astăzi.

Următoarea secțiune oferă câteva instrumente pedagogice pentru a sprijini profesorii în eforturile lor de a aborda această problemă complexă.

Ce facem dacă...?

... cineva remarcă: „Dar grupul [...] a fost la fel de mult o victimă a naziștilor cum au fost și evreii”?

Este extrem de important să recunoaștem toate victimele atrocităților naziste. Au fost multe victime, fiecare cu propria experiență distinctă și terifiantă. Este util să clarificați de la început cine a fost persecutat în timpul național-socialismului și de ce și să includeți referințe și informații despre diferitele grupuri în lecțiile dumneavoastră despre această perioadă.¹⁰

Ideologia nazistă era violentă și toxică, în mod special definită de teoria sa despre rasă în care rasa „ariană” germană era considerată superioară tuturor celorlalte și avea nevoie de protecție împotriva așa-numitelor „amenințări biologice”.

În conformitate cu „teoria rasială” nazistă, romii și sintii au fost considerați a fi inferiori din punct de vedere rasial și văzuți ca „asociați” (adică, în afara a ceea ce naziștii considerau a fi societatea „normală”). Au fost vizați pe criterii

rasiale și supuși la detenție, deportare, muncă forțată, execuții prin împușcare și trimiși în lagăre ale morții, în ceea ce a devenit genocidul romilor. Soarta lor a fost apropiată de cea a poporului evreu.¹¹

Polonezii și popoarele slave și așa-numitele popoare asiatice ale Uniunii Sovietice au fost considerate, de asemenea, „inferioare din punct de vedere rasial”. Elitele lor intelectuale, culturale și politice au fost vizate de execuții în masă. În timpul iernii 1941-1942, aproximativ două milioane de prizonieri de război sovietici au murit din cauza condițiilor îngrozitoare în care erau premeditat ținuți.¹² Sub ocupația nazistă, polonezii au fost supuși muncii forțate, deportării și încarcerării în lagărele de concentrare.¹³

Persoanele cu dizabilități instituționalizate, inclusiv copiii, au fost vizate pentru uciderea în masă în Germania nazistă.¹⁴ Homosexualii,

¹⁰ Atelierul „Nazi ideology and Victims of the Holocaust and Nazi Persecution”, condus de Dr. William Frederick Meinecke, Jr., disponibil pe site-ul web al Muzeului Memorial al Holocaustului din Statele Unite, subliniază întăietatea evreilor ca victime ale terorii naziste, discută intenția nazistă și explică cum și de ce au fost vizate grupuri suplimentare, <<https://www.ushmm.org/educators/online-workshop/guest-lecture-nazi-ideology-and-victims/overview>>.

¹¹ Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „Genocide of European Roma (Gypsies), 1939-1945”, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/genocide-of-european-roma-gypsies-1939-1945>>; și „Sinti and Roma: Victims of the Nazi Era”, <<https://www.ushmm.org/learn/students/learning-materials-and-resources/sinti-and-roma-victims-of-the-nazi-era>>.

¹² Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „Mosaic of Victims: In Depth”, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/mosaic-of-victims-in-depth>>.

¹³ Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „Polish Victims”, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/polish-victims>>.

¹⁴ Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „'Euthanasia' Killings”: <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/euthanasia-program>>.

Martorii lui Iehova și așa-numiții „asociali”, precum și recidiviști reali sau presupuși au fost persecutați și încarcerati în lagăre de concentrare, ceea ce foarte des ducea la moarte. Oponenții politici reali sau presupuși au fost, de asemenea, persecutați, internați în lagăre de concentrare sau uciși.¹⁵

Evreii au fost vizați în mod singular de naziști și de aliații lor pentru anihilarea fizică sistematică și deliberată. Naziștii au folosit eufemismul „Soluție finală” pentru a se referi la aceste planuri de exterminare care urmăreau în cele din urmă anihilarea tuturor evreilor europeni.¹⁶ Evreii au fost catalogați de către naziști drept „inamicul” prioritar. Naziștii și aliații lor au reușit să omoare două treimi din toți evreii europeni, inclusiv peste un milion de copii evrei.¹⁷ Aceste aspecte ideologice fac din Holocaust un eveniment unic, fără precedent și fără egal în istoria modernă.

Înțelegând ceea ce ar putea fi în spatele refuzului sau rezistenței unei persoane de a recunoaște

amploarea ororilor suferite de evrei în Holocaust vă va ajuta să răspundeți eficient în această situație. Posibilele motive sunt prezentate în următoarele paragrafe, alături de sugestii de răspunsuri:

O nevoie de recunoaștere a suferinței trăite de propria familie sau de propriul popor

Este posibil ca acest răspuns să fie motivat de furie, frustrare sau resentimente față de ceea ce este perceput ca o recunoaștere insuficientă a suferinței trăite de o altă categorie de victime. Recunoașterea numeroaselor categorii de victime ale ideologiei naziste poate face elevii să devină mai deschiși către empatia cu poporul evreu pentru gravitatea a ceea ce au trăit în această perioadă.

Puteți ruga elevii să-și cerceteze trecutul propriilor familii în perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Rugați-i să reflecteze asupra realității din timpul războiului cu care se confruntau strămoșii lor și poate chiar să înceapă o discuție

în familie despre experiențele lor. Dacă familia lor a migrat în Europa dintr-o altă regiune a lumii, întrebați cum s-ar fi descurcat familia lor sub naziști. Ar fi fost ei percepuți și protejați ca parte a „rasei superioare”?

Rezistența de a-i percepe pe evrei ca victime din cauza unei percepții sau a unui atașament față de ideea potrivit căreia evreii sunt persecutori

Încercați să înțelegeți care este miezul acestei rezistențe:

- Este această rezistență legată de informații, posibil excesiv de simplificate sau părtinitoare, cu privire la circumstanțe istorice sau contemporane?
- Ar putea fi influențată de, sau chiar să aibă rădăcini în prejudecăți antisemite, cum ar fi teoriile conspirației?

Acest lucru vă va ajuta să alegeți cea mai bună abordare. Este posibil să aveți nevoie să faceți următoarele:

¹⁵ Genocide of European Roma, Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, *op. cit.*, nota 12.

¹⁶ „Soluția finală la problema evreiască” a fost un set de planuri prezentat oficialilor naziști de vârf de generalul SS Reynhard Heydrich, șeful Biroului principal de securitate al Reich-ului, la Conferința de la Wannsee din ianuarie 1942. Acesta stabilea planurile Germaniei naziste de a anihila 11 milioane de evrei europeni, inclusiv din părțile Europei necontrolate de Germania nazistă și aliații lor. A se vedea: Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „Wannsee Conference and the ‚Final Solution’”, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/wannsee-conference-and-the-final-solution>>.

¹⁷ Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, „Children during the Holocaust”, <<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/children-during-the-holocaust?series=19126>>.

Pentru mai multe informații, vezi suporturile didactice ale ODIHR nr. 3 și nr. 4 „Abordarea stereotipurilor și prejudecăților antisemite” și „Contestarea teoriilor conspirației”.

- Să explicați cum i-a afectat Holocaustul pe evrei și să deconstruiți orice prejudecăți antisemite.
- Furnizați informații mai cuprinzătoare și mai precise despre o anumită circumstanță în care evreii sunt percepuți a fi asupritori.

Relatările concrete ale atrocităților sunt greu de digerat și ar trebui să fie oferite elevilor la niveluri de detalii adecvate vârstei și maturității lor.

...cineva spune că suferința evreilor în timpul Holocaustului este la fel ca suferința altor persoane sau a unui grup de oameni ale căror drepturi sunt încălcate astăzi?

Empatia elevilor pentru un grup de oameni care suferă nedreptăți și încălcări ale drepturilor omului îi poate determina uneori pe elevi să compare încălcările drepturilor omului și nedreptatea situației contemporane cu Holocaustul. Este important să apreciem această empatie a elevilor și să recunoaștem ceea ce pot fi atrocități

suferite de mulți oameni și grupuri de oameni din întreaga lume.

Fără a minimaliza luptele oricărui alt popor sau grup, este la fel de important să transmitem că Holocaustul este un eveniment fără egal în istorie din motivele menționate mai sus.

În plus, înțelegerea elementelor specifice ale definiției și originii termenului „genocid” este de asemenea utilă pentru a explica amploarea Holocaustului atunci când este comparat cu alte tipuri de încălcări ale drepturilor omului. Termenul a fost inventat în 1943 de avocatul evreu polonez, Raphael Lemkin, care a combinat cuvântul grecesc „genos” (neam, rasă sau trib) cu cuvântul latin „caedere” (a ucide). Eforturile lui Lemkin au deschis calea către adoptarea Convenției ONU privind genocidul în decembrie 1948, care a intrat în vigoare în ianuarie 1951. În Convenție, genocid înseamnă oricare dintre următoarele acte comise **cu intenția de a distruge**, total sau numai în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios:

- Uciderea membrilor unui grup;
- Atingerea gravă a integrității fizice sau mentale a membrilor unui grup;
- Supunerea intenționată a grupului la condiții de existență care antrenează distrugerea fizică a acestuia totală sau parțială;
- Impunerea de măsuri care vizează scăderea natalității în cadrul grupului; și
- Transferarea forțată a copiilor grupului într-un alt grup.¹⁸

... cineva spune: „Hitler ar fi trebuit să termine treaba”?

Această afirmație poate să dezvăluie un antisemitism extrem sau poate să fi fost spusă ca o provocare în clasă, pentru a atrage atenția. Răspunsul la aceasta ar trebui să fie adaptat în funcție de motivația și influențele care stau în spatele afirmației. Ar putea fi oportun să explorați mai departe declarația, având însă grijă să nu dați viziunilor extremiste o voce credibilă

¹⁸ Convenția Națiunilor Unite pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid, articolul II (9 decembrie 1948), <<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%2078/volume-78-i-1021-english.pdf>>. Aceasta a fost pusă în aplicare de Tribunalul Penal Internațional pentru Rwanda (ICTR) (a se vedea: Statutul Tribunalului Penal Internațional pentru Rwanda, articolul II (31 ianuarie 2010), <<https://www.legal-tools.org/doc/8732d6/pdf/>>) și Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (ICTY) (a se vedea: Statutul actualizat al Tribunalului Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, articolul IV (septembrie 2009), <http://www.icty.org/x/file/Legal%20Library/Statute/statute_sept09_en.pdf>), care au decis că masacrele din Rwanda (1994) și de la Srebrenica în Bosnia și Herțegovina (1995) au fost genocide.

Activitate

Dedicați ceva timp împreună cu colectivul clasei examinând modul în care evreii au participat la diferite elemente ale vieții din orașul dumneavoastră, țara sau în Europa de-a lungul veacurilor - înainte și după Holocaust.

Dezvoltarea unei înțelegeri a ceea ce a însemnat prezența evreiască pentru dezvoltarea Europei de-a lungul sutelor de ani poate ajuta elevii să aprecieze semnificația pierderii a două treimi din populația evreiască a Europei în secolul al XX-lea.

În clasă, întrebând ce s-ar câștiga într-o astfel de lume? Cel mai probabil, expunerea raționamentului din spatele acestei afirmații va arăta că este viciată, dar răspunsurile vă vor ajuta să determinați cât de profund este credința acestei persoane înrădăcinată într-o anumită ideologie, agendă politică sau prejudecată. Odată ce aveți mai multă claritate cu privire la cauzele care stau la baza acestei afirmații, va fi mai ușor să decideți cum ar fi bine să procedați mai departe.

De asemenea, puteți decide că este cel mai potrivit să nu oferiți elevului ocazia de a-și dezvolta mai mult opiniile. În acest caz, spuneți clasei că afirmații ca acestea, care nu respectă

victimele sau îndeamnă la violență împotriva oricărui grup de oameni nu vor fi tolerate. Afirmația în cauză și reacția altor elevi la ea pot fi un indiciu că este necesară o abordare intenționată și treptată pentru a aborda antisemitismul în clasă. Încercați să aveți o conversație privată cu această elevă sau elev pentru a înțelege mai bine ce stă la baza convingerilor sale. În anumite țări OSCE poate fi necesar ca elevii să fie informați că unele forme de discurs instigator la ură sau de negare a Holocaustului sunt interzise prin lege.

...un elev insistă că realitatea Holocaustului este oarecum diferită, de exemplu, că au fost uciși mai puțini oameni?

Dacă un elev din clasă exprimă opinii care distorsionează sau trivializează realitatea Holocaustului, folosiți această situație ca pe o „oportunitate de a trage învățăminte”. Fără a așeza elevul în poziția de a se apăra, încercați să-i înțelegeți sursa de informații. Este posibil ca eleva sau elevul să fie influențat de istoria de suferință sau persecuție a familiei sale.

O abordare educațională, poate în coordonare cu familia, asistenții sociali sau alți membri ai personalului școlii, poate fi adecvată dacă elevul:

- este deschis către alte puncte de vedere;
- pare să aibă cunoștințe superficiale; și
- are o serie de prieteni care au puncte de vedere diferite.

Încercați să aflați ce este în joc pentru elev/ă atunci când el sau ea insistă să minimalizeze sau să nege adevărurile Holocaustului. Cum ar putea ca recunoașterea experienței prin care a trecut poporul evreu să reprezinte o provocare pentru viața sau viziunea despre lume a elevului?

Este important să înțelegeți sursa de informații sau de inspirație pentru exprimarea de către un elev a afirmațiilor de distorsionare, trivializare sau negare a Holocaustului, deoarece poate indica, de asemenea, o expunere la sau implicare în activități extremiste. Dacă acesta este cazul, este mai bine să abordați problema din timp pentru a preveni orice escaladare ulterioară, cum ar fi comportamentul violent. Ar putea fi necesar să consultați un punct de contact relevant sau un specialist în extremism din școala sau regiunea dumneavoastră pentru sfaturi cu privire la indicatorii care sunt serioși și cei care prezintă mai puțin un motiv de îngrijorare.

Resurse și materiale pentru lecturi suplimentare

Alianța Internațională pentru Comemorarea Holocaustului (IHRA) oferă mai multe seturi de resurse educaționale. Vezi: „Materiale educaționale”, IHRA, <<https://www.holocaustremembrance.com/index.php/educational-materials>>.

Pentru a găsi cea mai apropiată organizație care deține resurse despre Holocaust, loc memorial sau muzeu al Holocaustului, consultați și registrul internațional IHRA: <<https://www.holocaustremembrance.com/resources/overview-holocaust-related-organizations>>.

ODIHR oferă mai multe îndrumări didactice și resurse pentru abordarea antisemitismului prin educație cu privire la Holocaust, inclusiv *Education on the Holocaust and on Anti-Semitism: An Overview and Analysis of Educational Approaches* (Warsaw: OACE/ODIHR, 2005), <<https://www.osce.org/odihr/18818>>.

Pentru cărți care oferă informații despre negarea Holocaustului, consultați:

Deborah E. Lipstadt, *Denying The Holocaust: The Growing Assault on Truth and Memory* (New York: The Free Press, 1994); and

Pierre Vidal-Naquet, *Assassins Of Memory: Essays on the Denial of the Holocaust*, translated by Jeffrey Mehlman (New York: Columbia University Press, 1992).

Yad Vashem pune la dispoziție cel mai mare depozit de informații despre Holocaust, inclusiv acces ușor la colecții digitale, învățare online pentru profesioniști, o bază de date cu numele victimelor Shoah și o mulțime de informații istorice în mai multe limbi: <<https://www.yadvashem.org/>>.

Genocide Watch este o resursă online excelentă pentru înțelegerea genocidelor trecute și prezente: <www.genocidewatch.org>.

Echoes and Reflections oferă resurse curriculare extinse, și disponibile pentru descărcare și oportunități de învățare online: <www.echoesandreflections.org>.

Site-ul web al Muzeului Memorial al Holocaustului din Statele Unite oferă ateliere online despre „Predarea Holocaustului”, „Ideologia nazistă și victimele Holocaustului și ale persecuției naziste” și „Mărturii personale”, precum și numeroase planuri de lecții pentru profesori și un glosar adnotat de termeni și simboluri neo-naziste și de supremație a albilor, vezi: <<https://www.ushmm.org/teach>>; <<https://www.ushmm.org/educators/lesson-plans>>; și <<https://www.ushmm.org/confront-antisemitism/origins-of-neo-nazi-and-white-supremacist-terms-and-symbols>>.

Mémorial de la Shoah oferă numeroase resurse pentru profesori, inclusiv o Enciclopedie multimedia și „Întrebări frecvente” pentru profesorii din școlile primare și secundare, vezi: <<http://www.memorialdelashoah.org/en/education-on-training/references-for-teachers.html>>.

Site-ul web al Muzeului Memorial Auschwitz-Birkenau oferă multe resurse, inclusiv publicații disponibile pentru descărcare și o serie extinsă de cursuri online: <<http://www.auschwitz.org>>; și <<http://auschwitz.org/en/education/>>.

